

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Danskeren 1

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Danskeren 1", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 128. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1848_941-txt-shoot-idm5684.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Danskeren.

Et Ugeblad.

1848. Onsdagen den 17de Mai. Nr. 9.

Dannevirke-Slaget Paaske-Søndag.

(I "Danske Samfund" 3die Mai.)

Det var idag otte Dage, at Efterretningen om det haarde og blodige Slag ved *Slesvig* og *Dannevirke* kom hertil, og skiøndt det *ikke* var *derfor*, jeg blev borte, saa er jeg dog velfornøiet med, at jeg ikke kom herop *den Aften*; thi Ingen kan i et saadant Øieblik være sikker paa sig selv, og dog skal *Dannemænd*, selv naar der er meget at sørge over, aldrig komme sammen for at sørge og klage, det kan de meget bedre gjøre hjemme, hver for sig, saa naar de komme sammen med Tydskerne, maa det være for at skifte Hug, og naar de komme sammen indbyrdes, maa det være for at opmuntre og oplyse, og, naar det behøves, for at trøste hverandre.

Uagtet jeg derfor heller ikke iaften har Sind til at tale om andet end hvad der hænger sammen med det haarde Slag første *Paaskedag*, endnu haardere for *Danmark* end *Skiærtorsdags-Slaget*, saa 130vil jeg dog ikke dvæle ved alt det ædle *Danske* Blod, som der blev udøst, og endnu mindre ved det uædle *Preusiske*, som skulde meget heller blevet hiemme, da det havde slet intet uden Uret og Ulykke ved *Slien* at gjøre; ja, jeg vil ikke engang klage over den Fare, der nu truer, især vore gode Venner baade i *Sønder-* og *Nørre-Jylland*, men jeg vil minde om, hvad der ved denne Leilighed gjør det *Danske* Navn *Ære*, og hvad der kan og skal være os alle til Trøst under disse baade sørgelige og farlige Omstændigheder.

Hvad der nu allerførst, i mine Øine, gjør det *Danske* Navn *Ære*, det er, at førend vi begyndte paa Krigen, gjorde vi alt hvad vi kunde for at beholde *Fred*; thi vel anseer *Tydskerne* det for Kiællingagtighed, saa i *deres* Øine er ingen Mand tapper, uden han, ligesom de, klapper paa Sværdet for *ingen Ting* og ypper Klammeri for et *godt Ord*; men derfor er dog ligefuldt *Krig* og *Blodbad* noget saa sørgeligt og smerteligt for *Menneske-Hjertet*, at hvem der har *dette* Hjerte paa det rette Sted, han krymper sig derved, det længste, han kan, og bekvemmer sig kun dertil, som et nødvendigt Onde, det vil sige: naar *Krig* er det eneste *Middel* til at forsvare hvad man elsker mod det Hadelfulde og Hevngierrige, saa man ikke længer kunde beholde *Fred* uden at give sine *Venner* i deres *Fienders* Vold.

131Derfor siger Ordsproget med Rette, at Ingen *kan* have *Fred* længer end hans *Nabo* vil, og *Danmark* kunde da heller ikke have *Fred* længer end *Slesvigholstenerne* vilde, thi de vilde ikke blot foreskrive os *Love*, men de vilde ogsaa med *Vold* og *Magt* gjøre et Par hundredetusinde *Danskere* i *Sønder-Jylland* til *Tydskere*, og det kunde vi med *Dansk* Hjerte i Livet umulig sidde stille og see paa.

Ligesom nu *Fredsommeligheden* er det første, der ved denne Leilighed gjør det *Danske* Navn *Ære*, saaledes skal den ogsaa være os til Trøst, thi selv midt under den farligste *Krig* tør vi haabe baade en snar og en god *Fred*, da vi veed med os selv, at os huer *Freden* i alle Maader bedst, saa det er ogsaa kun for *Fredens* Skyld at vi fører *Krig*. Naar derfor Blodet er flydt i Strømme paa begge Sider, som det flød første *Paaskedag* ved *Dannevirke*, da kan de *Danske*, som *forlader* Valpladsen, ganske anderledes trøste sig med *Freden*, end *Tydskerne* kan, som *beholder* Valpladsen, thi de *Danske* føler, at de i det blodige Slag har bragt *Freden* det størst mulige Offer, og tør derfor sikkert vente den med al dens Velsignelse, medens *Tydskerne* har ikke andet end *Krig* ivente, da det er *Krigs-Afgudens* Fane, det *Romerske* Ørnebanner, de har svoret til.

132Det andet, som gjør det *Danske* Navn *Ære*, det er naturligviis, at nu kan hele Verden see, og Fienden

maa selv indrømme, at skiøndt de *Danske i Fred* er saa spage som *Lam*, saa kæmper de dog endnu som *Løver*, naar man nøder dem til at føre Krig. Vist nok var den Ære, vi vandt ved *Dannevirke* første Paaskedag, i Sandhed *dyrekjøbt*, men den var *uundværlig*, naar *Danmark*, saa lille og saa forhadet af *Tydskerne*, som det er, skulde blive ved at være et *frit*, selvstændigt *Kongerige*; thi mange uheldige Omstændigheder, og især *Tydskerne*s store Anseelse herinde, har giort, at vi fik et daarligt Ord paa os overalt i Europa, som om det i det høieste kun var *tilsøes*, vi endnu lignede vore tappre Forfædre, ja, vi var selv nærvædet at tænke, at dersom *Tydskerne* endnu engang for *Alvor* angreb *Danmark*, da var der ingen Redning, med mindre, ved et stort Mirakel, den æventyrlige *Holger Danske* kunde staae op fra de Døde og slaae et *Dommedags-Slag* for os.

Men see, nu har det *Danske Folk* ved *Dannevirke*, hvis ældste Navn er *Holgers Dige*, selv slaaet *Dommedags-Slaget*, og at de selv mærker det, kan man høre derpaa, at nu siger *Bønderne* selv baade i *Sælland* og *Jylland*, at nu er *Holger Danske* vaagnet, nu har de lært, at det var inden i dem selv 133han sad og *uglesov*, til *Slesvig-Holstenerne* kom og kneb ham i *Næsen*!

Fra denne *breddanske* Side betragtet, seer man let, at *Paaskedags-Slaget* ikke blot er meget *ærefuldt*, men ogsaa meget *trøsteligt* for *Danmark*; thi skulde *Preuserne* til Uheld ikke endnu have faaet deres *Fornøielse* ved *Dannevirke*, saa faaer de den dog nok et andet Sted, da *Holger* er vaagnet og har faaet *Næverne* i Gang, og kan bare *Preuserne* faae deres *Fornøielse* af *Slagsmaal* med *Danskerne*, da faaer vi sikkert snart saa god en *Fred*, som vi nogentid har havt, og som man kan have den med *Tydskere* til *Naboer*. Siden vi nemlig 1801 holdt os i sex Timer tappert mod *Engelskmændene*, da har intet Folk, ikke selv *Engelskmanden*, budt os det glatte Lag *tilsøes*, og skulde det nu end ikke ret forslaae, at vi har holdt os tappert i otte Timer mod *Preuserne*, som een mod to, saa hjælper det dog nok, naar vi ved en god Leilighed lægger fire Timer til, saa det bliver fuld *Daghyre*, og neppe byder da enten *Slesvig-Holstenerne* eller *Høitydskere* os *Brodden* meer *tillands* i dette Aarhundrede.

Dog *Tydskerne*, baade de høie og de platte, baade de hele og de halve, og de fjerdedels og de ottendels, som vi endnu kun har alt for mange af midt 134iblandt os^{*}Blandt mange andre Brande, som vore *Tydske Giæster* stikker os i *Næsen*, vil jeg kun pege paa den aabenbareste, som er de *Tydske Indbydelser* paa *Tydske* til at lære godt og reent *Tydske*, som vi endnu hvert Øieblik maa see i *Kjøbenhavns Adresavis!!!*, de vil sagtens sige, at om end *Danmark* kan have Ære og Trøst baade af sin dagligdags *Fredsommelighed* og af sin *helligdags* Kækhed, baade *Skærtorsdag* og første *Paaskedag*, baade *tilsøes* og *tillands*, saa har vi dog kun *Skam* og *Ærgrelse* af at vi lod os overraske i *Slesvig* og ved *Dannevirke*, og nødtes derved til at rømme en ellers uindtagelig *Stilling*!

Havde nu *Dannevirke-Slaget* staaet paa nogen anden Dag i Aaret end *Paaske-Søndag*, da maatte vi kanskee nødes til at give *Tydskerne* Ret heri; men nu, da det virkelig var paa første *Paaskedag*, paa *Christi Opstandelsesfest*, paa den høihelligste *Søndag* i hele Aaret, *Preuserne* med velberaad Hu angreb de *Danske*, nu har vi ingen *Skam* og endnu langt mindre nogen Ærgrelse af det, om vi end lod os overraske, eftersom vi dog ikke lod os enten kyse eller underkue af den *Preusiske Overmagt*.

Enten maatte nemlig de *Danske* været meget godt oplyste, eller de maatte været meget mistænkelige, 135naar de skulde ventet et Angreb af de saakaldte *evangelisk-christelige* *Preusere* en første *Paaskedag*, og jeg vilde rigtig nok ønsket, at alle mine *Landsmænd* havde været ligesaa godt oplyste som jeg om den *preusiske* *Christendom*, thi da havde de vidst, den var langt mere *tyrkisk* end *christelig*, og havde allersnarest ventet *Preuserne* første *Paaskedag*, men da de *Danske* nu ikke var saa oplyste, saa glæder det mig ordenlig, at de ikke var saa *mistænkelige*, som de maatte været, for at vente et Angreb af *Medchristne* paa den Dag, der gennem atten Aarhundreder i hele *Christenheden* har været en *Fryds* og *Glædes* Dag med *Lovsange* for *Frelse* fra *Døden*. Dette er mig nemlig det umistænkeligste *Vidnesbyrd* om, at saamegen *Christelighed* har *Danskheden* dog i det Hele tilegnet sig, at den kunde umuelig valgt *Paaske-Søndag* til Angreb selv paa sin arrigste *Fiendes* Liv, og da ligger der en stor *Trøst* for de *Danske* netop i den *tyrkiske* *Overraskelse* af et Folk, der i den sidste Tid bar *Christendommen* tilskue, thi her giælder det to Gange, at *Fals* slaaer sin egen *Herre* paa *Hals*.

Ved denne Leilighed falder det mig ogsaa meget betimelig ind hvad jeg hørde i min *Opvæxt* paa den *Jydske Hede*, at *Tyrkerne* skulde engang komme saavidt, at de vandede deres *Heste* i *Kolding-Aa*, men 136saa skulde de faae al *Landsens* *Ulykke* og blive hugget ned, som *Bønder* slaaer *Græs*, og man lagde til, at paa en vis *Kirkegaard* i "Dansk *Holsteen*" voxde der et *Træ* ud af *Kirkemuren*, som snart vilde være stærkt nok til, at den *hvidhaarede* *Prinds*, der skulde slaae *Tyrkerne*, kunde binde sin *Hest* ved det. Da man nemlig nu siger, at *Preuserne*, som selv har beviist, de er *igrunder Tyrker*, enten allerede er kommet til *Kolding* *Naar man snakker om *Fanden*, siger *Ordsproget*, da er han nærmest, og saavidt jeg kan regne, er virkelig de første *Preusere* kommet til *Kolding* mens jeg stod og snakkede om dem og om *Tyrkerne*, eller kan dog ventes en af *Dagene*, saa venter jeg vist, de skal ikke vande deres *Heste* i *Kolding Aa* for intet, men komme til at betale saa gode *Drikkepenge*, at de aldrig mere reiser saa høit i *Nord*, med mindre de skulde faae fri *Befordring* til *Siberien*!

See, det er da med faa men fyndige Ord, at det har aldrig været saa klart, som det nu er blevet, at

Danskeren baade er "Lam og Løve," og *Danmark* har i mange Aarhundreder aldrig været saa godt paa Vei til at faae, hvad dets Hjerte ligefra *Frode Fredegods Tid* har sukket efter, det er: en ærefuld god og varig *Fred*, og især *Fred* for *Tydskerne*, som ikke blot vil forbluffe, fornærme 1370g forkue, men forkvakle, forhexe og forgjøre os! Kan vi nemlig kun denne Gang ordenlig faae *Tydskerne* og al *Tydskheden* smidt firkantet ud ad *Døren*, da er *Dannevirke-Ledet* hængt ilave, saa *Tydsk* betænker sig to Gange, før han gaaer eengang over *Eideren* igien, og hvad *Preuserne* angaaer, da haaber jeg virkelig, at kan vi blot denne ene Gang lære dem at fægte med Hælene, da seer vi dem aldrig meer enten sønden eller norden for *Kongeaaen*. Det Sidste er vel kun min egen Slutning, men den er dog ingenlunde uden Grund, for de nu saakaldte *Preusere* er kun Ripsraps af allehaande tydske og slaviske Folk, som hænger meget daarlig sammen, og har nu *netop i hundrede Aar* kun spillet en stor Magt i *Europa* ved altid at have skarpe Rageknive ved Haanden, og naar de saae deres Snit, sætte skikkelige Folk dem paa *Struben*. Derfor har de allerede een Gang med Rette sidt i *Tugthuset* under *Napoleon*, og brød kun ud, da det gik ham skævt i *Rusland*; men siden har de spillet "de *Hellige*", lige til nu, da de forhastede sig og fløi de slesvig-holstenske *Oprørere* til Hjelp paa *Jernbanen*, saa alle *Julemærker* maatte slaae feil, om de ikke snart kom i *Slaveriet* paa *Livstid*, og faaer de, som det tegner til, *Russen* til *Slavefoged*, da slipper de knap ud, mens disse *Lys* brænder!

138Desuagtet vil jeg ingenlunde nægte, at *Danmarks Stilling* endnu er meget betænkelig, saa der maa visselig "Mod og Mands-Hjerte" til at see *Faren*, som er aabenbar *Livsfare*, under *Øine*, men nu, da især *Langelegen* ved *Slesvig* og *Dannevirke* klarlig har bevist, at vi, *Gud* skee *Lov!* for *Alvor* har taget *Mod* og *Mandshjerte til os*, saa er *Danmarks Stilling* ingenlunde fortvivlet, men er *tusind* Gange bedre end den var *førend* *Krigen*, eller har været i flere hundrede Aar; thi saalænge hele *Europa*, og hardtad vi selv med, tænkde, vi ikke kunde taale *Nogen* rørde ved os *tillands*, uden at vi drattede omkuld, da var *Danmarks Stilling* *fortvivlet*, men nu, da vi baade har viist *Verden* og *mærket* det *selv*, at, trods vor *Smalhed* mellem *Skuldrene* og vor høie *Alder* iblandt *Folkene*, kan vi dog endnu, naar det endelig skal være, vove en *Dyst* med de *Unge*, de *Største* og de *Stærkeste*, nu har det, med *Guds Hjelp*, ingen *Nød*, naar vi kun *hader* *Tydsk*en ligesaa oprigtig midt i *Sælland* som ved *Dannevirke*, og slaauer ham allevegne ligesaa drøit for *Panden* med vor *Munds Ord*, som paa *Grændsen* med de knytte *Næver*. Ja, det er mit faste *Omkvæd*, at kan vi blot, ved denne gode *Leilighed*, blive alle *aabenbare* *Tydskere* og al *kiendelig* *Tydskhed* kvit, da vil *Alting* igjen blive saa oprigtig *Dansk* hos os, som 139det var i *Frode Fredegods* uforglemmelige *Dage*, og da bliver det først igjen i *Danmark* ret en "Lyst at leve!"

Om Forslaget til en ny Skatte-Udskrivning under Krigen.

(Blad fra 5te Mai).

Berlings-Avisen for i Aftes har rigtignok indskærpet os, at *fordi* vore *ansvarlige* *Ministre* har lovet at frelse *Danmark*, derfor skal vi have blind *Tillid* til dem, og hvis vi synes, noget er alt for galt, da i det høieste *klage* til *Præsidenten*, men jeg haaber, at alle *Dannemænd* seer, det er kun *Snak*, eftersom vore *Ministre*, langtfra at være *Guder*, der kan alt hvad de vil, kun er *Mennesker*, som Folk er flest, og kunde umuelig, selv med den *bedste* *Villie* og den *strængeste* *Ansvarligheds-Lov*, give os mindste *Bod* for *Fædernelandet*, hvis det ved deres *Forseelse* og *Feilgreb* gik tilgrunde.

Det er da ingenlunde vore *Ministres gode* *Villie*, jeg *anfægter*, thi jeg takker meget mere *Gud*, at vi har faaet saa *velsindet*, saa *dansk* et *Ministerium*, men det er kun *min gode* *Villie*, jeg vil vise, og det maa jeg dog ei blot have *Ret*, men af mit *Hjerte* 140nødes til, *netop* fordi det er *Alt* hvad det undes *mig* at bidrage til det *Fædrelands* *Frelse*, som jeg, enhver *Dannemand* ufortalt, tør sige, ligger ingen haardere og tungere paa *Hjerte*. Vist nok kan ogsaa jeg see meget feil, men jeg veed dog, jeg er ingenlunde dummere paa *folkelige* *Ting* og det *virkelige* *Liv* end de Fleste, der staae for *Styret*, og jeg tvivler ikke uden Grund derom, at *nogen* *Mand* i *Danmark* har gjennem en heel *Menneske-Alder* tænkt saameget paa *Danmarks Stilling*, *Farer* og mulige *Frelse*, som jeg, saa *mine Raad* burde ikke foragtes, men vel *overveies* før de forkastedes. *Danmark* er i *yderste* *Livsfare!* hvem der føler det med mig, og elsker *Danmark* af *inderste* *Hjerte*, de bringes ei til at troe *blindt* paa de tilkaldte *Læger*, og de formane visselig ikke hinanden til *taalmodig* at oppebie *hvad* *Enden* vil blive, enten det saa bliver *Liv* eller *Død!*

Ligesom jeg derfor paa det alvorligste har *fraraadt* *Blokeringen* af alle *Preusiske* *Havne*, som lige pinagtig paa *begge* *Sider*, og for os kun *Spilde* af den *Kraft* og de *Penge*, vi høit behøve, hvor *Fienden* skal mødes og, vil *Gud*, fordrives; saaledes *advarer* jeg ogsaa paa det indstændigste *mod* det ny *Skatte-Paalæg*, som *Ministeriet* har foreslaaet *Folkeraadet*.

141Maaskee er *Advarselen* *overflødig*, da *Folkeraadet* sagtens maa finde, at *Skatte-Udskrivningen* i alt

Fald kommer forsilde, da rimeligviis meer end *Halvdelen* af Riget er i Fiendens Haand, men min Advarsel gjælder *enhver, hvilkensomhelst* ny Skatte-Udskrivning under nærværende Krig, og at denne Advarsel er langt fra at være overflødig, det *beviser* Forslaget, der er gjort under de meest fraraadende Omstændigheder.

Enhver *Forsvars-Krig* lærer os strax, at ligesom det ikke er *Værnepligten*, men Fædernelands-Kiærligheden, der sikkrer Landet sit *Værn*, saaledes er det *igrunden ikke* heller ved *Skatte-Paalæg*, men ved frivillig Opoffrelse, det borgerlige Selskab bestaaer, og ved Udbruddet af en *Forsvars-Krig*, der nødvendig vil kræve daglig Opoffrelse af Folket, vil *trykke alle* Næringsveie, maaskee reent *afskære nogle*, og rimeligviis, indtil videre, bringe en større eller mindre Deel af Landet i Fiendevold, da kan man ikke engang stole paa det *gamle* Skatte-Beløb, men maa stræbe, om muligt, at sikre sig de nødvendigste Indtægter i rette Tid ved et *udenlandsk* Laan paa saa taalelige Vilkaar, som man kan faae. Vi overraskedes nu vel af Krigen, og jeg veed ikke, om man forgæves har forsøgt, blandt andet ved Hielp af den *dansksindede* Grosserer *Hambro* i London, at opnaae et passende *Laan*, men prøves *maatte* det, 1420m ikke før saa endnu, og naar det slog fejl, saa vi var indskrænkede til vore egne Hjelpkilder, da *maatte* der øses af disse paa den eneste under Krigen gavnlige Maade: ved *Kongeligt Opraab* til det *høieste* Offer i *yderste* Nødsfald.

Naar dette skedte, og naar den *Danske Folke-Bank* (Nationalbanken) foregik os alle med et lysende Exempel, da troer jeg vist, at ikke blot de *fire* Millioner, man havde ventet af den *ny* Skat, der snarere vilde formindske end forøge *Told* og *Skat*, medens den standsede *Opoffrelsen*, men at i det mindste det *Dobbelte* vilde blive stillet til *Regjeringens Raadighed*.

Hvad nemlig Banken angaaer, da er den baade stiftet og beriget ved et uhyre livsfarligt *Offer* af hele Folket, saa, da den nu er i de *mest Bemidledes* Haand, maa den ogsaa under Rigets aabenbare Livsfare gjøre Offere derefter, dels med *Gave* og dels med *Laan*, og naar det skeer, da er jeg vis paa, at hele den Deel af Folket, der ei er i Fiendens Magt, vil ogsaa, dels med *Gave* og dels med *Laan*, anstrænge sig til det *yderste*.

Det følger i Øvrigt af sig selv, at dersom Folkeraadet finder sig bevæget til at anbefale Majestæten denne *Danske Nødhjelp*, det da med det samme *udtrykkelig* erindres, at det *Kongelige Opraab* til at 143hjælpe af *yderste Formue*, maa høitidelig forsikre alle Danskere om, at naar Riget er frelst og Freden vundet, da skal ikke blot de, der laande Fædrelandet Løsepengene for dets Liv, være, uden Undtagelse, de *allerførste Kreditorer*, som betaales, men at det ædle *Danske Folk*, som godvillig vovede *Liv* og *Gods* for gamle Danmark, skal faae og nyde alle de *Friheder* og *Rettigheder*, som deres Hjerte begjærer.

Skeer dette, og udhæves det især, at alle de, som i denne Krig kæmpe for Fædernelandet, skal for *sig* og al deres *Afkom* være fri for al saakaldt *Værnepligt*, og at alle de, som med *Laan* og *Gave* i en *vis* bestemt *Grad* komme Fædernelandet til Hjelp, skal i alle *deres* Dage være fri for alle *tvungne* *Paalæg*, af hvad Navn nævnes kan, da er det *Danske Riges* Redning og mageløse Opblomstring mig saa visse, som om jeg alt havde seet dem.

Veed Nogen bedre Raad, paa hvis sande Gavnlighed for *Folket* og *Riget*, altsaa paa hvis *ægte Danskhed*, han er ligesaa sikker, han give dem, men Ingen tænke, at Danmark kan reddes selv ved Raad, som Verden vil kalde de klogeste, naar de er saa *udanske*, som *nu* at udskrive *nye* Skatter!

Efterskrift.

Af Aviserne seer jeg, at man i *Folkeraadet* er gaaet ind paa Forslaget om *Krigsskatten*, men dog, efter Forhandlingerne, især fordi man derved vilde vise *Ministeriet* sin fulde *Tillid*. Dette røber imidlertid en meget uklar Tankegang thi *den* *Tillid* kan og maae vi jo ikke have til nogen Minister, Konge eller Keiser, at hvis Danmark gik tilgrunde eller blev ulykkeligt, de da kunde erstatte os det, og det er den *ægte Danske Tillid* til Ministeriet, saavel som til Kongen, at de vil gjøre alt hvad de kan, for at *frelse* og *husvale* *Danmark*, saa at, om de selv har taget fejl ad Midlerne, lade de sig inderlig gjerne oplyse derom, for at Misgreb kan undgaaes.

Med denne *Danske Tillid* til *Kongen* og *Hans Raad*, gientager jeg min *Bøn*, at der dog endelig ikke under nærværende, giennem mange Aarhundreder mageløs *farlige* Krig, maa udskrives nogen *Krigsskat*, da dens skadelige Følger er uberegnelige, og der bør ingen Tvivl være om, at jo det Nødvendige kan faaes ved *Gave* og *Laan*, der letter og forbinder, medens Skatten vil betyngne og adskille! Man sige dog ikke her, at man stoler paa *Fædernelands-Kiærligheden* og den *frivillige* Opoffrelse, thi *Skatten* vilde netop bevise, man *stolede ikke* paa dem!